

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1300/2566

นาย ม. โจทก์ นาย บ. กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 137, พ.ร.บ.กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 42, ป.พ.พ. มาตรา 1119, ป.พ.พ. มาตรา
1120

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1119 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "หุ้นทุก ๆ หุ้นต้องใช้เป็นเงินจนเต็มค่า เว้นแต่
หุ้นซึ่งออกตามบทบัญญัติมาตรา 1108 อนุมาตรา (5) หรือมาตรา 1221" วรรคสอง บัญญัติว่า "ใน
การใช้เงินเป็นค่าหุ้นนั้น ผู้ถือหุ้นจะหักหนี้กับบริษัทหาได้ไม่" มิได้มีบทบัญญัติใดบัญญัติว่าหากมิได้
ดำเนินการตามมาตรา 1119 แล้ว จะทำให้การเป็นผู้ถือหุ้นเป็นโมฆะ หรือกลับกลายเป็นไม่เป็น
ผู้ถือหุ้นแต่อย่างใด ดังนั้น บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจึงมีผลแต่เพียงว่าผู้ถือหุ้นดังกล่าวยัง
มิได้ใช้เงินเป็นค่าหุ้นแก่บริษัทเท่านั้น กรรมการจึงสามารถที่จะเรียกให้ผู้ถือหุ้นส่งเงินค่าหุ้นให้แก่
บริษัทเสียเมื่อใดก็ได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1120 ถึง 1124 ทั้งตามบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นในขณะที่ ส.
ยังมีชีวิตอยู่ ส. ก็ยอมรับว่าโจทก์เป็นผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ 2 โดยได้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของ
จำเลยที่ 2 ที่มีชื่อโจทก์เป็นผู้ถือหุ้นส่งไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดพิษณุโลก ดังนั้น จึง
ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยตามข้อฎีกาของจำเลยที่ 3 ว่าโจทก์ได้ชำระเงินค่าหุ้นแล้วหรือไม่ และโดยวิธีใด
เพราะไม่มีประเด็นข้อพิพาทในเรื่องการเรียกเงินค่าหุ้น จึงฟังได้ว่า โจทก์เป็นผู้ถือหุ้นของจำเลยที่
2 ตามกฎหมายแล้ว ส่วนที่โจทก์ไม่เคยได้รับมอบใบหุ้น ไม่เคยเข้ามีส่วนได้เสียในบริษัท เช่น
การประชุมผู้ถือหุ้น การรับรู้ส่วนได้เสียของบริษัท เช่น กำไร ขาดทุน นั้น ก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า
จำเลยที่ 2 ได้ออกใบหุ้นให้แก่โจทก์แล้ว โจทก์ไม่รับหรือไม่ จำเลยที่ 2 เคยมีหนังสือเชิญประชุม
ใหญ่ผู้ถือหุ้นแล้วหรือไม่ เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าวจะว่าโจทก์ไม่ได้รับมอบใบหุ้นและไม่
เข้ามีส่วนได้เสียของบริษัทหาได้ไม่ จึงฟังได้ว่า โจทก์เป็นผู้เสียหายมีอำนาจฟ้องในความผิดต่อ
พ.ร.บ.กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและ
มูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 42 และ ป.อ. มาตรา 137 แม้คำฟ้องของโจทก์ ข้อ 2.1 ที่บรรยายว่า
การกระทำของจำเลยทั้งสี่ ทำให้โจทก์เสียหายต้องสูญเสียหุ้นจำนวน 10,000 หุ้น โจทก์จะมีได้
บรรยายเจตนาพิเศษมาในคำฟ้องก็ตาม แต่ต่อมาในข้อ 2.3 โจทก์ก็ได้บรรยายฟ้องชัดเจนว่าจำเลย
ที่ 3 และที่ 4 ในฐานะผู้กระทำการแทนจำเลยที่ 2 และฐานะส่วนตัวซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบใน
การบริหารบริษัทจำเลยที่ 2 ได้ร่วมกับจำเลยที่ 1 กระทำการหรือยินยอมให้มีการปลอม
บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นตามฟ้อง ข้อ 2.1 เพื่อลวงโจทก์ให้ได้รับความเสียหายและขาดประโยชน์อัน
ควรได้ ซึ่งเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 42 (2) แล้ว ดังนี้ จึงถือว่าฟ้อง
โจทก์ได้บรรยายถึงเจตนาพิเศษในการกระทำความผิดแล้ว ฟ้องโจทก์จึงครบองค์ประกอบความผิด
ตามกฎหมายแล้ว

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 137, 264,

265, 266, 268 พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 42 ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลยทั้งสี่ให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 มีความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 42 (2) เป็น การกระทำความผิดเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติ กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 42 (2) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุกจำเลยที่ 3 และที่ 4 คนละ 2 ปี และปรับจำเลยทั้งสาม (ที่ถูก จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4) คนละ 81,000 บาท ทางนำสืบของจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา และหลังเกิดเหตุ จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 มีหนังสือแจ้งนายทะเบียนแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นให้โจทก์มีหุ้น 10,000 หุ้น ใน บริษัทจำเลยที่ 2 ตามเดิมแล้ว อันเป็นการพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิด จึงลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกจำเลยที่ 3 และที่ 4 คนละ 1 ปี 4 เดือน และ ปรับจำเลยทั้งสาม (ที่ถูก จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4) คนละ 54,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มี กำหนด 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 ข้อหาอื่นสำหรับจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ให้ยก จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 2 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 ลงโทษปรับ 9,000 บาท ลดโทษให้หนึ่งในสาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว คงปรับ 6,000 บาท หากจำเลยที่ 2 ไม่ชำระค่าปรับให้ จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 ในความผิดตาม พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 42 (2) นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยที่ 2 และที่ 4 ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ ฎีกา จำเลยที่ 3 ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษา ศาลอุทธรณ์อนุญาตให้ ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติได้ว่า จำเลยที่ 2 เป็นนิติบุคคลประเภท บริษัทจำกัด มีจำเลยที่ 3 และที่ 4 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ 2 ได้ จำเลยที่ 3 และที่ 4 จึงเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของจำเลยที่ 2 โจทก์มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำเลย ที่ 2 จำนวน 10,000 หุ้น เป็นหุ้นหมายเลข 85001 ถึงหมายเลข 95000 ต่อมาในปี 2561 โจทก์ ตรวจสอบแล้วไม่ปรากฏชื่อโจทก์เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำเลยที่ 2 โดยปรากฏหมายเลขหุ้นที่เคย เป็นของโจทก์ไปปรากฏอยู่ในชื่อของจำเลยที่ 1 บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นดังกล่าวจึงเป็นเท็จ จากนั้น จำเลยที่ 3 และที่ 4 ได้ส่งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นดังกล่าวไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ต่อมาวันที่ 12 กันยายน 2562 ก่อนฟ้องคดีนี้จำเลยที่ 3 และที่ 4 ได้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นมีชื่อโจทก์เป็น ผู้ถือหุ้นในบริษัทจำเลยที่ 2 จำนวน 10,000 หุ้น ตามเดิม แล้วนำไปยื่นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วน บริษัท โดยในส่วนคดีของจำเลยที่ 1 ได้ยุติไปตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นแล้ว มีปัญหาที่ต้อง วินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 3 ประการแรกว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ ในปัญหานี้จำเลยที่ 3 ฎีกาว่า โจทก์ไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัยโจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง เนื่องจากโจทก์ไม่ใช่เจ้าของหุ้นที่ แท้จริงเพราะโจทก์ไม่ได้ชำระราคาค่าหุ้น โดยการชำระราคาค่าหุ้นต้องชำระด้วยเงินเท่านั้นไม่ สามารถใช้ค่าหุ้นด้วยทรัพย์สินอื่นได้ แต่โจทก์ไม่ได้ชำระเงินค่าหุ้น โจทก์ไม่ได้รับมอบใบหุ้นและไม่

เคยเข้ามีส่วนร่วมในกิจการของจำเลยที่ 2 เช่น การประชุมผู้ถือหุ้น การรับรู้กำไรและขาดทุน ในปัญหานี้โจทก์นำสืบโดยมีตัวโจทก์เป็นพยานเบิกความว่า ในปี 2539 โจทก์และพันตำรวจโทวิเชียร ได้ลงทุนทำธุรกิจการขุดทรายในนามห้างหุ้นส่วนจำกัดทรัพย์แม่ม ต่อมานายสุชน บิดาของจำเลยที่ 3 และที่ 4 ได้ชักชวนโจทก์และพันตำรวจโทวิเชียรเข้าร่วมลงทุนทำธุรกิจบ่อทรายโดยตกลงตั้งจำเลยที่ 2 ขึ้นมาและให้โจทก์พร้อมด้วยพันโทวิเชียรเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทของจำเลยที่ 2 โจทก์และพันตำรวจโทวิเชียรตกลงร่วมธุรกิจกับนายสุชนโดยนำที่ดินตามสำเนา

หนังสือรับรองการทำประโยชน์มาลงทุนโดยถือหุ้นกันคนละ 10,000 หุ้น ซึ่งต่อมาจำเลยที่ 2 ก็ได้กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินโดยนำที่ดินที่โจทก์และพันตำรวจโทวิเชียรนำไปลงหุ้นไปจำนองเป็นหลักประกันเงินกู้ เห็นว่า แม้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1119 วรรคหนึ่ง จะบัญญัติไว้ว่า "หุ้นทุก ๆ หุ้นจะต้องให้ใช้เป็นเงินจนเต็มค่า เว้นแต่หุ้นซึ่งออกตามบทบัญญัติมาตรา 1108 อนุมาตรา (5) หรือมาตรา 1221" วรรคสองบัญญัติว่า "ในการใช้เงินเป็นค่าหุ้นนั้น ผู้ถือหุ้นจะหักหนี้กับบริษัทหาได้ไม่" แต่ก็ได้มีบทบัญญัติโดยบัญญัติว่าหากมิได้ดำเนินการตามมาตรา 1119 แล้วจะทำให้การเป็นผู้ถือหุ้นเป็นโมฆะหรือกลับกลายเป็นไม่เป็นผู้ถือหุ้นแต่อย่างใด ดังนั้น บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว จึงมีผลแต่เพียงว่าผู้ถือหุ้นดังกล่าวยังมิได้ใช้เงินเป็นค่าหุ้นแก่บริษัทเท่านั้น กรรมการจึงสามารถที่จะเรียกให้ผู้ถือหุ้นส่งเงินค่าหุ้นให้แก่บริษัทเสียเมื่อใดก็ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1120 ถึง 1124 ทั้งตามบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นในขณะที่นายสุชนยังมีชีวิตอยู่ นายสุชนก็ยอมรับว่าโจทก์เป็นผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ 2 โดยได้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ 2 ที่มีชื่อโจทก์เป็นผู้ถือหุ้นส่งไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดพิษณุโลก ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยตามข้อฎีกาของจำเลยที่ 3 ว่า โจทก์ได้ชำระเงินค่าหุ้นแล้วหรือไม่และโดยวิธีใด เพราะไม่มีประเด็นข้อพิพาทในเรื่องการเรียกเงินค่าหุ้น จึงฟังได้ว่าโจทก์เป็นผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ 2 ตามกฎหมายแล้ว ส่วนที่โจทก์ไม่เคยได้รับมอบใบหุ้น ไม่เคยเข้ามีส่วนได้เสียในบริษัท เช่น การประชุมผู้ถือหุ้น การรับรู้ส่วนได้เสียของบริษัท เช่น กำไร ขาดทุน นั้น ก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ 2 ได้ออกใบหุ้นให้แก่โจทก์แล้วโจทก์ไม่ไปรับหรือไม่ จำเลยที่ 2 เคยมีหนังสือเชิญโจทก์ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นแล้วหรือไม่ เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าวจะว่าโจทก์ไม่ได้รับมอบใบหุ้นและไม่เข้ามามีส่วนได้เสียของบริษัทหาได้ไม่ จึงฟังได้ว่า โจทก์เป็นผู้เสียหายมีอำนาจฟ้องในความผิดต่อพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน

ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 42 และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 ได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 วินิจฉัยมานั้น ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกาแล้ว ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 3 ประการต่อมาว่า ฟ้องโจทก์ในความผิดตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 42 (2) เป็นฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิดหรือไม่ ในปัญหานี้จำเลยที่ 3 ฎีกาว่า ฟ้องโจทก์มิได้บรรยายให้เห็นว่าจำเลยที่ 3 เป็นผู้ลงข้อความเท็จในบัญชีผู้ถือหุ้นหรือยินยอมให้ลงข้อความเท็จในบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นโดยจำเลยที่ 3 มีเจตนาพิเศษเพื่อลวงให้โจทก์ในฐานะผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้ จึงเป็นฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิด ในปัญหานี้เห็นว่า แม้คำฟ้องของโจทก์ข้อ 2.1 ที่บรรยายว่าการกระทำของจำเลยทั้งสี่ทำให้โจทก์เสียหายต้องสูญเสียหุ้นจำนวน 10,000 หุ้น โจทก์จะได้บรรยายเจตนาพิเศษมาในคำฟ้องด้วยก็ตาม แต่ต่อมาในข้อ 2.3 โจทก์ก็ได้บรรยายฟ้องโดยชัดเจนว่าจำเลยที่ 3 และที่ 4 ในฐานะผู้กระทำการแทนจำเลยที่ 2 และในฐานะส่วนตัวซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบใน

การบริหารบริษัทจำเลยที่ 2 ได้ร่วมกับจำเลยที่ 1 กระทำการหรือยินยอมให้มีการปลอม บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นตามฟ้องข้อ 2.1 เพื่อลวงโจทก์ให้ได้รับความเสียหายและขาดประโยชน์อันควร ได้ ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 แล้ว ดังนี้ จึงถือว่าฟ้องโจทก์ได้ บรรยายถึงเจตนาพิเศษในการกระทำความผิดแล้ว ฟ้องโจทก์จึงครบองค์ประกอบความผิด ตามกฎหมายแล้ว ฎีกาของจำเลยที่ 3 ในปัญหานี้ฟังไม่ขึ้นอีกเช่นกัน มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกา ของจำเลยที่ 3 และที่ 4 ว่า จำเลยที่ 3 และที่ 4 กระทำหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำบัญชีรายชื่อ ผู้ถือหุ้นอันเป็นเท็จหรือไม่ ในปัญหานี้จำเลยที่ 3 ฎีกาว่า จำเลยที่ 3 ไม่ทราบและไม่มีส่วนรู้เห็นใน การแก้ไขรายชื่อผู้ถือหุ้นของโจทก์จึงไม่มีความผิดตามฟ้อง ส่วนจำเลยที่ 4 ฎีกาว่า ขณะที่นายสุชน มีชีวิตอยู่ นายสุชนเป็นผู้มีอำนาจบริหารกิจการของจำเลยที่ 2 แต่เพียงผู้เดียว จำเลยที่ 3 และที่ 4 และนางนิตยาไม่เคยรู้จักโจทก์มาก่อน เนื่องจากโจทก์ไม่เคยเข้าประชุมเพื่อติดตามสอบถามถึง ผลประกอบการของจำเลยที่ 2 นางนิตยามีหน้าที่ดูแลจัดการเอกสารต่าง ๆ ของจำเลยที่ 2 แทนนายสุชน หลังจากนายสุชนถึงแก่ความตายแล้วนางนิตยาเป็นผู้จัดทำงบการเงินย้อนหลัง ตั้งแต่ปี 2556 ถึง 2559 จึงได้นำหุ้นของโจทก์รวมเข้ากับหุ้นของจำเลยที่ 1 โดยนางนิตยามีได้ บอกกล่าวให้จำเลยที่ 3 และที่ 4 ทราบ และจำเลยที่ 3 และที่ 4 ไม่ได้สั่งการหรือรู้เห็นให้นางนิตยา ดำเนินการ โดยต่อมาเมื่อจำเลยที่ 3 และที่ 4 ทราบเหตุที่เกิดขึ้นก็ได้สั่งการให้นางนิตยาดำเนินการ แก้ไขให้เป็นไปตามเดิมทันทีก่อนที่โจทก์จะฟ้องคดีนี้ ในปัญหานี้จำเลยที่ 3 และที่ 4 นำสืบโดยมี นางนิตยาเป็นพยานเบิกความว่า เป็นผู้สั่งการให้พนักงานฝ่ายบัญชีของจำเลยที่ 2 เป็นผู้พิมพ์ บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นโดยย้ายหุ้นของโจทก์ไปเป็นของจำเลยที่ 1 โดยมีได้ปรึกษาผู้ใดเพราะในปี 2539 นายสุชนเรียกให้นางนิตยาไปพบและจดบันทึกตามคำบอกของนายสุชนว่า นายสุชนมีหุ้นอยู่ ในบริษัทจำเลยที่ 2 จำนวนเท่าใด แต่ไม่ปรากฏชื่อโจทก์ในรายการที่นายสุชนให้บันทึก นางนิตยา จึงเข้าใจว่าโจทก์ไม่ได้เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำเลยที่ 2 จึงแก้ไขเปลี่ยนแปลงหุ้นด้วยตนเองไม่ได้แจ้ง ให้จำเลยที่ 3 และที่ 4 ทราบ เห็นว่า หลังจากนายสุชนถึงแก่ความตายจำเลยที่ 3 และที่ 4 ก็เป็น กรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ 2 การที่นางนิตยาซึ่งเป็นลูกจ้างทำบัญชีให้แก่ นายสุชนแม้จะเป็นผู้มีความใกล้ชิดกับนายสุชนและนายสุชนไว้วางใจก็ตาม แต่เมื่อนายสุชนถึงแก่ ความตายแล้วการที่นางนิตยาจะทำการใดเกี่ยวกับบริษัทย่อมจะต้องสอบถามและ ขอความเห็นชอบจากจำเลยที่ 3 และที่ 4 ซึ่งเป็นกรรมการก่อน นางนิตยาซึ่งเป็นแต่เพียงลูกจ้าง ย่อมที่จะไม่กล้ากระทำการใดโดยลำพัง แม้การเปลี่ยนแปลงบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นโดยการนำหุ้นที่ โจทก์เคยถืออยู่ไปอยู่ในชื่อของจำเลยที่ 1 ไม่เกี่ยวกับจำเลยที่ 3 และที่ 4 ก็ตาม แต่ก็น่าเชื่อว่านางนิ ตยาจะต้องได้รับคำสั่งหรือความยินยอมจากจำเลยที่ 3 และที่ 4 เสียก่อน เพราะจำเลยที่ 3 และที่ 4 จะต้องเป็นผู้ลงลายมือชื่อส่งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นนี้ไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ที่จำเลยที่ 3 และที่ 4 นำสืบมาดังกล่าวไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้ จึงฟังได้ว่าจำเลยที่ 3 และที่ 4 สั่งการหรือยิน ยอมให้นางนิตยาทำบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นเป็นเท็จ มีความผิดตามฟ้อง ฎีกาของจำเลยที่ 3 และที่ 4 ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ประการสุดท้ายว่า จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 มีเจตนาในการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานหรือไม่ จำเลยที่ 2 และที่ 4 ฎีกาว่า จำเลยที่ 2 และที่ 4 มิได้มีเจตนาที่จะแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น จำเลยที่ 2 และที่ 4 จึงไม่มีความผิด ฐานแจ้งความเท็จ ส่วนจำเลยที่ 3 ฎีกาว่า ไม่ได้รับประโยชน์ใด ๆ ในการแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น จำเลยที่ 3 ไม่มีส่วนรู้เห็นในการแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น แต่ได้ลงนามแจ้งนายทะเบียนหุ้นส่วน

บริษัทโดยขาดความละเอียดรอบคอบในการตรวจเอกสารก่อนลงลายมือชื่อเท่านั้น จำเลยที่ 3 มิได้มีเจตนาที่จะแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นจึงไม่มีความผิด ในปัญหานี้ จำเลยที่ 3 เบิกความว่า ได้รับมอบหมายจากนายสุขนให้เป็นกรรมการบริษัทต่าง ๆ แต่ที่ดูแลบริหารงานในทางปฏิบัติจริง ๆ คือ โรงแรมจำนวน 3 แห่ง ส่วนจำเลยที่ 4 เบิกความว่า ผู้ที่ดูแลกิจการแทนนายสุขน คือ นางสาวณัฐรัชต์ ซึ่งเป็นน้องสาวของจำเลยที่ 4 ส่วนจำเลยที่ 4 รับหน้าที่บริหารวิทยาลัยเทคโนโลยี บ. ตั้งแต่ปี 2538 จนถึงปัจจุบัน เห็นว่า จำเลยที่ 3 และที่ 4 ต่างเป็นนักธุรกิจบริหารกิจการโรงแรมและวิทยาลัยเทคโนโลยีซึ่งเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับเอกสารจำนวนมาก ต่างกับกิจการบ่อทรายของจำเลยที่ 2 นำเชื่อว่าจำเลยที่ 3 และที่ 4 รู้ขั้นตอนในการส่งงบดุลและบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทเป็นอย่างดี จำเลยที่ 3 และที่ 4 ย่อมทราบดีว่าเมื่อแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นแล้วจะต้องนำไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทพร้อมกับงบดุลของบริษัท เมื่อจำเลยที่ 3 และที่ 4 เป็นผู้สั่งการหรือรู้เห็นยินยอมให้มีการแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นและเป็นผู้ลงนามส่งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท จึงฟังได้ว่าจำเลยที่ 3 และที่ 4 มีเจตนาในการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทซึ่งเป็นเจ้าพนักงานแล้ว ส่วนจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่จำเลยที่ 3 ที่ 4 กระทำในฐานะกรรมการผู้กระทำการแทนจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 2 จึงมีความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานด้วย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 วินิจฉัยมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ข้อนี้ฟังไม่ขึ้นอีกเช่นกัน พิพากษายืน

องค์คณะ

ประกอบ ลินะเปสนันท์ · สิงห์ชัย ฤาษุดานันท์ · ไกรรัตน์ วีรพัฒนาวรรณ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1300/2566>